

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

 Lördagen, den 8 Augusti 1767.

Dem i Stockholm utgifne, och i sista Spionens Numer nämde, Be-
 träffningen om Eskällare bygnad, ås-
 wan jord, torde råla följande förbättring*.

Wiktigt nog är det, at Källaren bör upföras
 med dubla väggar; men anlägges ej för
 nära under berg, för bergshran skul. Ju hög-
 låntare och torrare grund, hållt sand- grund,
 man kan åtkomma, ju bättre åstofs- diken kun-
 na därifrån ledas. Uti den utsymta platsen,
 gräfves, til grund för den inre väggen eller
 muren, 3 högst 4 quarter djupt, däruti grun-
 den lägges, med gærsten; på lika djup och
 grund lägges ytre muren, som frän den inre
 må wara 7 a 8 quarter skild. Båda grunda-
 murarna upföras til 3 a 4 quarter ås-
 wan jord.

Si

brynet,

* Frän samma erfarna, och alltså pålitelige, Hushållare,
 som i år prydt Spionens Num. 3, 7, och det senas-
 te utgifna, med Oeconomiska rön och anmärk-
 ningar.

brynet, så at hela grundmuren blifwer 6 a 8
 quarter hög. Til samma högd med grundmu-
 ren, så wäl uti källaren, som rummet omkring,
 lägges fyllning af god jordfri sand, så at golf-
 wen blifwa 3 a 4 quarter högre, än platsen
 utomkring. På dessa grundmurar updragas 3
 och en half alns höga wäggar; den inre af
 mursten, en sten tjock, och den ytre af gråsten,
 til 1 a 1 och en half alns tjocklek: (eller båda
 wäggarna af timmer-stäcker, om man ej har
 råd til stenhus.) Taket på inra rummet, eller
 sjelfwa källaren, blir platt, gjordt af bjälkar och
 bräder, med nåswer och torf åfwanpå; men
 på utan-byggningen blir taket sluttande, af
 halm eller rör, wäl tjockt och tät; eller i stå-
 der, där halmtak ej böra finnas, täcke man
 med bräder, och på dem med nåswer och torf,
 samt ytterst med takpannor. Ifrån alla 4
 källarens hörn göras, genom taket, dragrör af
 bräder, likasom skorstenar, hwilka ledas til-
 sammans, at, efter behag, et eller 2 rör synas
 åfwanpå, til 2 a 3 alnars högd öfwer ytra taket.
 Inuti källaren böra dessa rören kunna wäl til-
 tappas, när källaren, winter och sommar bör
 wara frän ytra luften stängd. Ifrån taket
 åter, måga rören, för regn skul, hafwa hatt of-
 wan på, och hol på alla sidorna. På den ytra
 muren göras också draghol i alla hörnen, som
 kunna tiltappas när källaren bör wara tillyckt.
 Til golf uti källaren må brukas sten, hällst
 stensättning af rund eller kullersten, som är bättre,
 än

än hallar. Men där dricks-tunnor och andra liqueurer skola ligga, lägges brädgolf på stoc-
kar, i så breda lag, som tunnornas längd; och
om källaren är af sten, fordras muren också
med bräder, til den högd, som tunnorna eller
fastagerne hafwa. Som kalk aldrig gör godt
uti en källare, så afrådes all limming, och brukas
kalk wid murningen, åtminstone på murens inre
sida, så litet som mögeligt är. Dörrarna
ställas så, at den til ytra ingången, eller mel-
lan-rummet, blifwer emot norr, hwarest, både
emot köld och lust, böra wara dubbla dörrar;
men dörren til sjelfwa källaren blifwer mot
väster. Omkring källaren, til 2 och en half
a 3 alnar från ytra muren, omgräfwes et dike,
2 a 2 och en half aln diupt, samt wäl bredt
och sluttande til et aflöps-dike, som skal leda
watten och syra från hela grunden. 3 Sta-
den får man wäl ej så mycket utrymme för dis-
ket, som då får läggas smalare, men af gråsten.
Diks-jerden, med hwad utur källare-grunden
är upgräfwit, fastas inpå ytra muren eller
wäggen, ju högre ju bättre, sluttande emot dis-
ket och torflagdt, at regn ej får det ut.

En sådan nu föreslagen källare, af sten mu-
rad, den inre til 10 alnar i fyrkant, och den
ytra af gråsten, i motswarande proportion,
kan förfärdigas, efter nu warande pris på
byggnings materialier och dagsverken, för 1000,
högst 1200 Dal. S:mt; och af timmer, rin-
gare. Skulle ock någon härtil högsad, wilja,

jämte denna beskrifning, hafwa en omständeligare munteligen; så wil jag ock intet undandra draga mig det, om han behagar hålsa på mig.

* * *

En okänd, som kalladt sig Nitist, ber mig i Spionen änteligen uptaga och beswara denna frågan: Är det lagligt och Christeligt, at anställa och bewista Balar och Lekestugor, om Lördags afinarna, och föresätta Dansen til Klockan 5 eller 6 om följande Söndags morgon? Men, min Kära Herr Nitist! nog wet J, at intet jag är lagkunnig! Fråga därför, om lagligheten, dem, hwilkas ämbete det är, at skaffa lagarna wördning bland oss; til exempel Kongl. Majestäts Stadga om Eder och Sabbatsbrott, af den 2 Octob. 1665, § 8; item Resol. på Präst. Besw. den 14 Junii 1720, § 2. Men kanke dessa stadgar äro gjorda, endast at hålla den gemena pöbeln och almogen i styr? dömmen den som bättre förstår! Är ock frågan endast om Christeligheten af detta företagande; så kunde den frågan ej wara hwarken farlig eller diupsinnig at beswara i de första Christendomens tider, då mångden af Christna regerades af en brinnande Guds kärlek, och följakteligen af en lysande helgelse i lefwernet. Men nu, då vår ulysta werld börjar så et annat begrep om Christendom, nu tager ingalunda jag på mig, ej heller wil jag råda Eder, Herr Nitist, at ifråmot

emot dansar, om och vår artiga ungdom skulle behaga at dansa på Kyrkogården, medan de gamla och bråkliga sitta inne i Kyrkan, höra på Prästen och hålla Gudstjenst. Gud låte oss intet upnä de tider! men jag fruktar, at den som då wille ifra däremot, utträttade intet annat, än adroga sig hat och åtlöje. Alltså, farväl, Herr Ni:ist! och wänd Eder, med Edra frågor, til dem, som hafwa starkare rogg och mindre båfwande hjerta, emot sneda ögonkast, än jag har!

Stads Nyheter.

Göteborgska Wexel - Priiset.

Lörd. d. 1 Aug. Onsd. d. 5 Aug.

Amsterdam	57	-	56 $\frac{1}{2}$	-	M: f R: mt.
Hamburg	56	-	55 $\frac{1}{2}$	-	M: f R: mt.

Inkomne äro Skepparne Petter Wollin ifrån Lieth med barlast, Robert Stewart ifrån Dundie med dito, Lars Sigerman ifrån Nantes med rådt säcker, och Alexander Euthbertson ifrån Dublin med barlast.

Utgångne äro Skepparne Thomas Browe til Newcastle, John Hoflet til Hull med järn, Thomas Wolter til St. Martin med bräder, Henry Baker til Witby med järn och bräder.

Kyrko-tidningar.

I Domkyrko-Församlingen födde 5 gosse och 5 flicko-barn: Wigde Tunnebindare-Gesällen Lars Westergren och Pigan B. Swensdotter, Skräddaren Måster Ewen Carlsson och Jungfru Cath. Ahlberg: Döde Kopparslagare-Gesällen Johan Brandt, 23 år, af feber, Saltmätaren Olof Bengtsons hustru, Hanna Hansdotter, 38 år, af lungrot, Båte-Parls-Ankan Ingeborg Jönsson, 67 år, af ålderdom, Ängelske Trögårdsmästare Hustrun Sara Camron, 35 år, af slag, Skomakarens Enkan Catharina Hvitberg, 52 år, af lungrot, och 4 barn af tröskan och slag.

I Dyfka Församlingen döde 2 barn.

I Kronhus-Församlingen födde 5 barn: Wigde Under-Mineuren Arfwid Brinck och Pigan Margareta Kjerman, Soldaten Joh. Baldt och Petronella Andersdotter, Arbetaren wid Fabriken Joh. Frans Gjöström och Pigan Christina Tise: Döde Soldaten Langman, 40 år, af tårande sjukdom, Pigan Theresia Pung, drunknad, 15 år, Soldat-hustrun Greta Walman, 39 år, af feber.

Följande är insändt

Som det alltid är en fågnad, at förspörja dugtiga mäns befordran til ämbeten, som de äro wärne; så får man berättat, at Ostindiska Skeps-Predikanten Herr Mag. Em. Himmelberg, Länd, synnerligen af Herrar Ostindisfarar

fararne, för exemplarisk lefnad och sköna Prästegämsvor, utom det han wist flere prof af grundeliga studier, blifwit af Hans Kongl. Majes skät, utom förslag, utnämnd til Kyrkoherde för det lediga Geringe Pastorat i Halland.

Kundgörelser.

Ehuru wäl uti Beckvskrifterna under den 11 och 18 i denna månad, waret infördt, det Skepparen Christian Windelbohms förande Fartyg Mariåberg komme för åsamkad bodmeri gäll den Tjuguocttonde (28) innewarande Julii på Stadens Auktions-Kammare at försäljas, til fullgörande af redan Laga kraft wunnit utslag; dock som förmedelst Skepparens åkomne sjukdom man sedermera icke kunnat erhålla och i beredskap hafwa behörigt Inventarium öfwer Skeppets tilhörigheter och redskap, til wederbörandes underrättelse; har man för anförde ordsak funnit nödigt upskjuta denna försälgnings termin til den Ellofte (11) i nästinstundande Augusti månad, då Auktionen flockaån 10 förmiddagen ofelbart kommer at för sig gå; i anseende hwartil denna senare utsatte termin til Allmänhetens kundskap härmed tillkänna gifwes. Göteborg den 23 Julii 1767.

Ostindiska Compagniet kundgöör härmed: at de ännu oförsälde Skeppen Finland, Nilfens Ständer och Prins Carl, hwilka uti förlidit år ifrån Canton hemkommet, den 21 uti innewarande Augusti månad, här uti Göteborg, igenom aucion, til den mest bjudande försäljas,

fållas, tillika med hvarie Skepps tilhörande Inventarium, som imedlertid kan beses. Wid samma tilfälle kommer ock Compagniets tilhörige, och på sillegatan, gent emot afledne Bryggaren Hisinghs hus, belågne tomt, med åbygnad, at försållas. Göteborg den 4 Augusti 1767.

Uppå denna Stadens Auktions-Kammare kommer den 11 nästkommande Augusti, genom offentlig utrop, at försållas något parti Smiriska ruffin och små corinter, hvaras prof wid Auktionen blifwer upwist, och åfwen förut kan beses hos Herr Christian Arfwidsson.

Godt insaltat stallore-kött i tunnor, slagtat sist April, fins til köps hos Herr G. B. Santeson.

En tasselbok är funnen på gatan, med litet penningar uti; när ågaren angifwer sig, och berättar känneteknet af samma, får han widare anvisning där detta tryckes.

Hos Bokhandlaren Herr Joh. G. Lange äro, ifrån Korndals Pappers-bruk, följande sorter Papper til salu inkomne: näml. skrifconcept-cardus-tobaks- och maculatur-papper.

Til instundande Larsmessö-marknad blifwer uti Bokbindaren Nic. Lundborgs bod, på torget, åtskillige Bygnings- och Ingenieurs Chartor, wakra Koppar-stycken, Atlasser af åtskilliga Chartor öfwer Jord- och Himmels Globen, samt Lanskaper; tillika med Franska, Engelska, Tyska och Swenska böcker.

Rättelser: I sista Num. s. 244, r. 8, står: 67, läs: 62; r. 26, står: Julii, läs: Junii.